

TYGODNIK KOŚCIELNY

PARAFJI

ŚW. TRÓJCY

Wychodzi na każdą niedzielę za opłatą 10 groszy za egz. do puszki roznościela. — Za zezwoleniem Władzy Duchownej.

Redakcja i Administracja:
Kancelaria przy kościele św.
Trójcy. Tel. 1075. — Redakt.
Ks. prob. Miecz. Skonieczny,
Ks. Zygm. Fiedler, Bydgoszcz.

Rocznik I

Bydgoszcz, dnia 23 listopada 1930

Numer 47

W przyszłą niedzielę, 23 bm., wybory do Senatu!
Wszyscy katolicy uprawnieni do głosowania powinni się stawić, aby wybrać szereg katolickich senatorów!

Ewangelja na dwudziestą czwartą niedzielę po Świętkach

zapisana u św. Mateusza rodz. 24, w. 15—35.

W on czas: Mówił Jezus uczniom swoim: Gdy zobaczycie obrzydliwość spustoszenia, zapowiedzianą przez Daniela proroka (9²⁷), jaka zaległa miejsce święte — kto czyta niech rozważy! — wówczas ci, co są w Judei, niech uciekają w góry, a kto się znajduje na tarasie domu, niech nie schodzi, by zabrać cokolwiek ze swego mieszkania; a kto jest na polu, niech się nie wraca, by zabrać płaszcz swój. — A biada brzemennym i karmiącym w owe dni! Proścież tedy, aby uciezka wasza nie wypadła w zimie lub w szabat.

Wtedy bowiem nastanie wielka udręka, jakiej nie było od początku świata aż dotąd, ani nie będzie. I gdyby nie były skrócone dni owe, żaden człowiek nie mógłby się zbawić. Ale przez wzgląd na wybranych, dni owe zostaną skrócone.

Wówczas, gdyby wam kto powiedział: „Oto tutaj jest Chrystus“, albo „tam“ — nie wiercie. Powstaną fałszywi chrystusowie i fałszywi prorocy, i czynić będą wielkie znaki i dziwy tak dalece, że nawet wybranych wprowadziliby w błąd, gdyby to było możliwe. Oto przepowiedziałem wam.

Gdy więc rzekną wam: „Oto jest na pustkowiach“ — nie wychodźcie; — „oto jest w ukryciu“ — nie wiercie. Albowiem jak błyskawica wybiega ze wschodu i jawi się aż na zachodzie, tak też będzie z przyjściem Syna człowieczego. Gdy jest padlina, tam i orły się zbiorą,

A natychmiast po udręce dni onych słońce się zaćmi, księżyc też nie da blasku swego, a gwiazdy z nieba spadać będą i moce niebios zostaną wstrząśnięte. — I wówczas na niebiosach ukaże się znak Syna człowieczego. Wtedy to biadać będą wszystkie plemiona ziemi i ujrzą Syna człowieczego, przychodzącego na obłokach niebieskich z wielką potęgą i chwałą. I wyśle aniołów swych z trąbą i głosem donośnym, i zgromadzą wybranych Jego z czterech wiatrów, od krańców niebies aż do krańców ich. A z drzewa figowego bierzcie przypomnienie: gdy już gałąź jego pęka i liście wypuszcza, poznajecie, że lato się zbliża. — Podobnież i wy, gdy ujrzyte to wszystko, wiedźcie, że jest już blisko: we drzwiach. Zaprawdę powiadam wam: nie przejdzie to plemię, aż to wszystko się stanie. Niebo i ziemia przemina, ale słowa moje nie przemina.

Na Święto Chórów Kościelnych.

Ku czci św. Cecylji, patronki muzyki i śpiewu chóralnego.

„Cantantibus organis Caecilia Domino decantabat“.

„Gdy na instrumentach grano, Cecylja Panu śpiewała“.

Temi słowy rozpoczyna kapłan modlitwy brewjarzowe w dniu św. Cecylji. Czczono ją bowiem od najdawniejszych czasów jako patronkę muzyki i śpiewu kościelnego. Za życia, kiedy jej rówieśniczki bawiły się wśród rozkosznej muzyki, ona Bogu na cześć śpiewała hymny. Podobnie powinno być i w naszym życiu. Toć głos dał nam Pan Bóg na to, byśmy go używali na Jego chwałę.

Śpiew w Kościele Bożym odgrywa wielką rolę. Św. Augustyn przecież powiedział: „Kto śpiewa, podwójnie się modli“. Wszyscy przyznamy, że o słowach tych zbyt mało pamiętamy. Udział nasz w śpiewie ludowym podczas nabożeństw powinien być większy i gorliwszy. Wzruszenie ogarnia serca nasze, kiedy łączymy się w zgodny chór rozbrzmiewający na cześć Bożą. Niechże zatem przykład św. Cecylji zachęci nas, byśmy zawsze brali chętny i pobożny udział w śpiewie kościelnym.

Św. Cecylja jest patronką muzyki i śpiewu kościelnego, a wskutek tego patronką naszych chórów kościelnych. Rzadko kiedy zdajemy sobie sprawę z tego, jak ważną rolę odgrywa chór kościelny w liturgji Kościoła naszego. Śpiewacy biorą przecież bezpośredni udział w nabożeństwie, a zatem służnie przepisy Kościoła domagają się od nich świętości życia i pobożności. Śpiewakiem kościelnym nie może być każdy. Ci, którzy mają to szczęście brać udział jako członkowie chórów w naszych nabożeństwach, niechże uważają sobie to za łaskę i zaszczyt wielki. Parafjanie zaś z wielką życzliwością odnosić się winni do naszych chórów kościelnych, chętnie powinni popierać ich zamierzenia i dążności.

Wszystkie związki nasze katolickie obchodzą swój dzień, swoje święto: młodzieży męskiej i żeńskiej, Tow. Robotników itd. Parafjanie chętnie biorą udział w tych uroczystościach. Nic dziwnego, że dzień św. Cecylji cała parafja obchodzić będzie jako święto śpiewu i muzyki kościelnej.

Liczne będą się odbywały uroczystości muzyczne z okazji święta Cecylji. I Bydgoszcz nasza nie pozostanie w tyle. Okręg Chórów Kościelnych przygotował uroczyste święto pieśni kościelnej. Śpiewacy wszyscy w niedzielę przystąpią do Komunji św. wspólnej, a w południe gremjalny wezmą udział w akademji.

Święta Cecylja niechże zachęci nas wszystkich do gorliwego pielęgnowania śpiewu liturgicznego oraz polskiej pieśni kościelnej. Niechże w kościołach naszych pod patronatem św. Cecylji rozbrzmiewa śpiew i muzyka na chwałę Bożą i ku zbudowaniu wiernych.

Baczność przed „badaczami Pisma św.“

Donoszą nam, że badacze, a raczej krętacze Pisma św. znowu zaczynają grasować w Bydgoszczy i okolicy. Widzą, że nie mogą ogłupić ludzi na swoich zebraniach, na których przekręcają Pismo św., więc specjalnie rzucili się na kolportowanie swoich sekciarskich broszur religijnych. Jak nas informują, mają takich kolporterów kilkunastu, którzy chodząc od domu do domu, sprzedają swoje sekciarskie broszury. Żeby parafjanie nasi odrazu poznali, z kim mają do czynienia, podajemy niejedne tytuły książek i broszur, które kolportują:

„Złoty wiek, Biblia, Wykłady Pisma św., Harfa Boża, Fotodramat stworzenia, Wyzwolenie, Stworzenie, Ucisk świata, Powrót naszego Pana, Piekło, czem ono jest, Dobrobyt pewny, Ostatnie dni, Gdzie są umarli, Sztandar dla ludzi; dla Niemców mają „Leben, Eine wünschenswerte Regierung, Bedrückung, wann wird sie enden, Gesicht der Richter, Trost für das Volk“. Także o żydach nie zapominają. Bo im polecają „Pociecha dla żydów“ i to w języku hebrajskim.

Przewrotne te broszury i książki licząc na ciemnotę ludzką sprzedają po 30 gr do 2,— zł. Mają nawet przy sprzedaży pewne powodzenie. Bo nieświadomionych katolików jest jeszcze dosyć dużo, którzy myślą, że książki o pięknym tytule religijnym, zachwalane przez zakapturzonych sekciarsko kolporterów, są książkami katolickimi, kupują je, i w ten sposób popierają wy-

dawnictwa sekciarskie i dają na utrzymanie sekciarskim kolporterom.

Kolporter sekciarski obraża w najwyższym stopniu rodzinę katolicką, do której drzwi puka. Ofiarując bowiem książkę lub broszurę sekciarską myśli równocześnie, że cała ta rodzina jest tak głupia i nieoświeconą, iż się na nim nie pozna i jego książki i broszury kupi. Który katolik pozwoliłby sobie w taki bezczelny sposób ubliżyć!

Przestrzegamy zatem naszych parafjan przed kolporterami sekciarskimi, w szczególności przed badaczami Pisma św. Jeżeli kolporter jakkolwiek przychodzi z książkami religijnymi, a niema na piśmie polecenia od ks. Proboszcza, to prosimy żadnej książki od niego nie kupować, ale oddać go w ręce policji. W ten sposób już kilku sekciarskich kolporterów odebrało zasłużoną karę. To jest jedyne lekarstwo dla sekciarskich kolporterów, wilków w owczej skórze.

Dodajemy jeszcze dla informacji, że katolicką książkę poznajemy po tem, że musi mieć zezwolenie na drukowanie przez Władzę Duchowną, tj. „Imprimatur“, czyli „pozwalamy drukować“.

Sekciarskie broszury i książki są drukowane przeważnie zagranicą przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Badaczy Pisma św. i po tem może je każdy łatwo rozpoznać.

Poświęcenie cmentarza w Prądach.

W niedzielę, dnia 9 bm. odbyło się poświęcenie cmentarza parafjalnego w Czyżkówku, a we wtorek znowu ks. Proboszcz poświęcił cmentarz w Prądach. Dlaczego ten nowy cmentarz? Otóż trzeba nam wiedzieć, że cmentarze parafjalne zwykle są tuż przy kościele parafjalnym, albo blisko niego. A to z tej przyczyny, że parafjanin każdy tak, jak za życia był złączony z kościołem parafjalnym, także i po śmierci pragnie spoczywać niejako w cieniu swojego kościoła parafjalnego. I tylko wyjątkowo Władza Duchowna zezwala na cmentarze w odległych od kościoła parafjalnego wioskach, w których niema kościoła, ażeby parafjanom udogodnić odbywanie pogrzebów. Z tego względu zezwolił też Najprzew. Ks. Biskup Laubitz wyjątkowo tylko na poświęcenie cmentarza katolickiego w Prądach, którego urządzeniem zajął się gorliwie Komitet miejscowy z sołtysiem p. Piskoszem na czele.

W wtorek, dnia 11 bm. przybył ks. Proboszcz w asystencji ks. Hoffmanna i nowy cmentarz poświęcił, przyczem wygłosił stosowne przemówienie do licznie zgromadzonych parafjan z Prądów. Nowy cmentarz, położony tuż przy lesie, urządzone schludnie i starannie, oparkaniony dobrą siatką drucianą z krzyżem w pośrodku może się każdemu podobać.

Święto Młodzieży Męskiej.

W niedzielę 9-go bm. święciła młodzież męska uroczyste święto Stanisława Kostki.

Rano zebrali się członkowie S.M.P. „Gwiazda“ oraz Żyw. Roż. Młodzieńców na uroczystym nabożeństwie. Podniosłe kazanie o św. Patronie młodzieży wygłosił ks. Proboszcz. Podczas mszy św. zaś młodzież przystąpiła do generalnej Komunji św.

Wieczorem odbyła się urządzona staraniem SMP. „Gwiazda” na przepelnionej sali Domu Katolickiego wieczornica ku czci św. Stanisława Kostki.

Druh Domke, prezez, podając program wieczornicy przywitał serdecznie imieniem SMP. rodziców i gości, poczem ks. Patron w przemówieniu swoim wskazał na cel wieczornicy, a mianowicie, by młodzież katolicka pobudziła się do męstwa i ofiary dla sprawy w tak ważnej obecnie dla wiary św. chwili.

Nadzwyczaj zainteresował p. prof. Piotrowski druhów referatem o św. Stanisławie Koscce, wplatając weń szereg dla młodzieży dzisiaj szczególnie aktualnych kwestyj.

Kilka deklamacyj pięknie przez druhów wygłoszonych przyjęto gorącymi oklaskami. Szczere

uznanie zyskała także sztuczka pt. „Na drodze”, wystawiona przez II zastęp oddziału młodszych. W przerwach pilnie przygrywało kółko muzyczne.

Z okazji święta młodzieży rozdano nagrody zyskane przy wewnętrznych zawodów sportowych (12. 10. 30). Odznaczeni zostali w pięcioboju starszych druh Wojdylak, Rewers, Porosa i Schmidt i w trójboju młodszych druh Sobczyk, E. Maternowski i Szulc. Z. O. P. N. wyróżniono druha Al. Górniego, St Pisarka, Leona i Pawła Mathiasa, Kosiare, Hybiaka, Lepczyńskiego i Wojdylaka.

Wieczornicę urządzili udatnie druhowie oddz. młodszych. Oddział starszych zaś występuje 7 grudnia z przedstawieniem pt. „Króliewicz umiera” na które już dzisiaj zaprasza.

Łańcuszek ofiar na pomnik Najśw. Sereca Jezusowego.

Żyw. Róż. Panien 50,— zł i prosi o dalsze składki swego b. dyrektora ks. prof. Hanelta i Żyw. Róż. Młodz.

SMP. „Promyk” 10,— zł i zwraca się z prośbą do swojego czcig. ks Patrona Dąbrowskiego, SMP. „Wiosny” i SMP. „Iskierki” o dalsze ofiary.

P. Józefa Wileczyńska 10,— zł, zwracając się z prośbą do p. Jańczurowej, Nakielska 1, p. Stojak Pelagji, Nakielska 2, p. Sobieralskiej, p. Leliwy, p. Lewandowskiej i p. Staszewskiej, Chtopickiego 2.

P. Ksawery Drygalski 5,— zł zwraca się wezwaniem do pp. Antoniego Maternowskiego, Winc. Pola 2, Franciszka Drygalskiego, Nakielska 18 i Franciszka Drygalskiego, Winc. Pola 2.

(Ciąg dalszy na str. 4).

Porządek nabożeństw.

23. 11. XXIV. Niedziela po Świętkach.
Godz. 7. Cicha Msza św. z kazaniem.
Godz. 8. Cicha Msza św.
Godz. 9. Msza św. dla dzieci z kazaniem.
Godz. 10,15. Suma z kazaniem.
Godz. 12. Cicha Msza św. z kazaniem.
Godz. 14. Chrzty.
Godz. 14,45. Wywody.
Godz. 15. Nieszpory z różańcem.

W dni powszednie Msze św. o godz. 7, 7,45, 8,30, i 9.

Wywody i chrzty codziennie o godz. 8 (zgłosić się w zakrystji).

Okazja do spow. św. codziennie od g. 7.

27. 11. Czwartek.
Godz. 8,30. Msza św. z wystawieniem Najśw. Sakr. i procesją.

29. 11. Sobota.
Godz. 8,30. Wotywa i litanja do M. B.
Godz. 17. Okazja do spowiedzi św.

30. 11. I. Niedziela Adwentu.
Porz. nabożeństw jak w niedzielę.

Przy kaplicy w Czyżkówku.

23. 11. Niedziela.
Godz. 8. Msza św. cicha.
Godz. 10. Suma z kazaniem.
Godz. 15. Nieszpory z różańcem.

W dni powszednie Msza św. o g. 7.
Okazja do spowiedzi św. codz. przed mszą św., w soboty od g. 17 do 19 i od g. 20.

29. 11. Sobota.
Okazja do spow. od g. 17—19 i od g. 20.

30. 11. Niedziela.
Porz. nabożeństw jak niedzielę.

Okręg Chórów Kościelnych

urządza

w niedzielę, dnia 23 listopada 1930

o godzinie 1-ej w południe

w Domu Katolickim przy Farze

AKADEMJE

ku czci św. Cecylii patronki muzyki kościelnej.

Wstęp na akademję bezpłatny.

Kalendarzyk braectw i towarzystw.

22. 11. Sobota.

Spowiedź panien róża 36 do końca.
Tow. Spiewu „Moniuszko”. Spowiedź wspólna.

23. 11. Niedziela.

Tow. Spiewu „Moniuszko”. Wspólna Komunja ś. z okazji święta pieśni kościelnej o godz. 8-ej rano.

Żyw. Róż. Ojców. Na sumie asyst. r. 1.

Żyw. Róż. Matek. Zebr. po nieszp. SMP. „Promyk”. Zebr. plen. oddział młodszych o godz. 16 na salce par.

25. 11. Wtorek.

Tow. Misyjne Chłopców. Zebranie o godz. 17 na salce par.

20. 11. Sroda.

SMP. „Promyk”. Zebr. urozmaicone oddz. star. o godz. 19.

29. 11. Sobota.

Spowiedź adwentowa matek.

30. 11. Niedziela.

Żyw. Róż. Ojców. Na sumie asyst. r. 2.

Adwent

rozpoczyna się 30 listopada.

Roraty w czasie adwentu odprawiać się będą codziennie o godz. 7 r. w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej.

Do spowiedzi św. adwentowej przystąpią:

w sobotę, 29 listopada matki,

w sobotę, 6 grudnia panny,

w sobotę, 13 grudnia mężczyźni,

w sobotę, 20 grudnia młodzieńcy.

Chorych odwiedzin po domach, celem wysłuchania spowiedzi św. adwentowej w środę, 3 grudnia. Rodziny i znajomi postarać się powinni, ażeby wszyscy chorzy w tym dniu przyjęli Komunję św.

Wykłady adwentowe Ligi Katolickiej odbywać się będą jak po inne lata w środy o godz. 7 wiecz., w Domu Katolickim na Wilezaku.

Czas najwyższy

zamówić Tygodnik Kościelny w kanc. parafj.

Siostra parafjalna

pracująca z ramienia „Caritas”, urzędować będzie od poniedziałku, 24 bm. począwszy w biurze parafjalnem w dni powszednie codziennie między g. 9—10.

Sakrament chrztu św. otrzymali:

Świniarska Cecylja, Śląska 8.
Hefner Leon, Nakielska 5.
Jurecki Wacław, Inflantska 79.
Kaczmarek Henryk, Nakielska 16.
Spławski Jerzy, Na Wzgórzu 1.
Piechowski Henryk, Grunwaldzka 139.
Wileczyński Zdzisław, Grunwaldzka 74.
Szews Lidja, Elisacka 19a.
Bednarek Ewa, Nakielska 73.
Władyka Bernard, Grunwaldzka 97.
Szpojda Franciszek, Grunwaldzka 73a.
Szafraniec Stefanja, Osowagóra.
Darnowska Łucja, Flisacka 12.
Kłopotek Zygmunt, Grunwaldzka 78.
Przybyłowski Franc., Grunwaldzka 92.
Szeliuga Eugenjusz, Sw. Trójcy 22a.
Jakubowski Stanisław, Poznańska 32.
Karabasz Edmund, Nakielska 12.
Popowski Franciszek, Grunwaldzka 25.
Piszcuk Hieronim, Na Wzgórzu 16.
Cieślewiec Stanisław, Kordeckiego 32.
Przybyłowski Stanisław, Różana 11.
Grabarek Tadeusz, Czarneckiego 6b.
Smoliński Ludwik, Grunwaldzka 117.
Tomaszewska Teresa, Na Wzgórzu 17a.
Rymer Jan, Miedza 1.

Ktoby znał rodzinę, w której przez niedbalstwo lub złą wolę, znajduje się dziecko nieochrzczone, powinien o tem donieść do kancelarji parafjalnej.

Umarli:

śp. Brywczyński Wład., Weln. Rynek 4.
Pstrągowski Jerzy, Chelmińska 24.
Mrówczyńska Antonina, Król. Jadwigi 4.
Banaszek Józef, Osada 25.
Gawronek Ludwik, Wyrzyska 1.
Smiatowski Bolesław, Plac Petersona 3.
Sikorski Tomasz, Lisiogon.
Pstrągowska Halina, Chelmińska 24.
Wieczny odpoczynek racz im dać Panie!

Zapisz się do stowarzyszeń katolickich!

Łańcuszek ofiar:

(Ciąg dalszy).

P. Michał Stachowiak 5,— zł i prosi o dalsze ofiary p. Marię Wodnicką, Jasna 19, p. Joannę Kiedrowską, Pomorska 60 i p. Władysława Błotną Ułańska 13.

P. Garczyński 15,— zł i zawezwał p. Józefa Maciejewskiego, Błonia 19, który złożył 10,— zł i zawezwał pp. Saffiana, Błonia 20, Szmugge, Siemiradzkiego 7, Ewalda, Błonia 9, Kazimierza Sobotę, Chelmińska 17 i Wyrwickiego, Siemiradzkiego 10.

P. Mikołajczyk 5,— zł, zwracając się do pp. Michalskiego, Nakielska 114, Dukata, św. Trójcy 12f i do p. Pantaleona Menela, Kordeckiego 16 z prośbą o dalsze ogniwa.

P. Franciszek Redman 3,— zł prosi pp. Stanisł. Zakrzewskiego, Ułańska 33, Franc. Siudę, Grunwaldzka 140 i Jana Jagłę, Błonia 1.

P. Franciszek Chojnacki 5,— zł z wezwaniem do pp. Jana Szulca, Lubelska 2 i Kusza, Lubelska 2.

P. Fr. Nowicka 20,— zł z prośbą o dalsze ogniwa pp. Łyskawych, Garbary 15, Łukaszevskich, Błonia 20, Pelców, Błonia 20 i p. E. Burzyńską, Błonia 20.

P. Józef Nawrocki 5,— zł z prośbą o dalsze poparcie do pp. Kociów, Śląska 12 i szczęśliwych rodziców malenkiej Mirusi Daszkiewiczówny, Kordeckiego 34 b.

P. Marjan Kadow 5,— zł z prośbą do kolegów Władysława Piekarskiego,

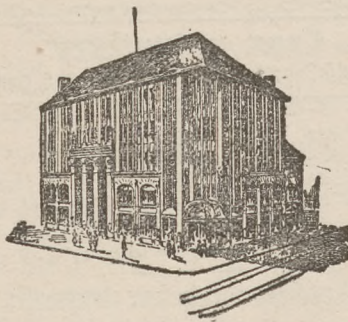
Nakielska 19, W. Zimniewicza, Nakielska 11 i przyjaciela Tadeusza Kamińskiego, Nakielska 128.

P. Czesława Harmacińska 2,— zł i prosi swe koleżanki Genię Grabowską, Chwytwo 6 i Agatę Bukowską, Nakielska 10 a na dalsze składki.

P. Kruczkowska 10,— zł i prosi o dalsze ogniwa pp. Stan. Mąkę, Grunwaldzka 131 i Jana Kruczkowskiego, Grunwaldzka 100.

P. Józef Stranz 10,— zł i prosi p. Franciszka Kardasia, Nakielska 65, ks. Kluczyńskiego, Nakielska 66 i p. Kłodziejczaka, Nakielska 67 do dalszego kontynuowania łańcuszka.

Poprawka: P. J. Kłosowski 5,— zł i prosi uprzejmie p. Szulca, św. Trójcy 28

Magazyn dla wszystkich!Telefon
nr. 354

Be De Te
BYDGOSKI DOM TOWAROWY

Telefon
cuk. nr. 17

BYDGOSZCZ, GDAŃSKA 10—12

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Bydgoszczy

Marszałka Focha 2

przyjmuje wkłady począwszy **od 1 zł** i oprocentowuje

wkłady za wypowiedzeniem dziennem: **5 1/2 %**
 wkłady za wypowiedzeniem miesięcznym: **6 1/2 %**
 wkłady za wypowiedzeniem kwartalnym: **7 1/2 %**
 wkłady za wypowiedzeniem półrocznym: **9 %**

Wkłady są wolne od podatku od kapitałów i rent.

Dla drobnych oszczędności wydaje Kasa
skarbonki domowe.

Za wszelkie zobowiązania Kasy odpowiada miasto całym swym majątkiem.**Drób
i dziczyznę**

kupuje na eksport

Franciszek Ziółkowski
ulica Kościelna nr. 11.**Towary krótkie.**

Bielizna damska i męska.
 Duży wybór pończoch damskich i dziecięcych, skarpet męskich w dobrych gatunkach, po cenach niskich.

Bronisława Schroederowa
Marszałka Focha 32.**Truciznę**

na szczury, myszy, kuny, lisy

wydają według przepisów policyjnych

Drogerje MICHAŁA BUZAŁSKIEGO

Bydgoszcz-Okole, Grunwaldzka 133. Bydgoszcz-Wilezak, Nakielska 120.

DRUKI

wszelkiego rodzaju

poleca

Drukarnia dla Handlu i Przemysłu
Bydgoszcz, Warmińskiego 13. Tel. 1251**Futra**

najsolidniej, najładniej, najmodniej i najtaniej wykonują chrześcijanin, popularny w Bydgoszczy

Stanisław Rudak
Dworcowa 64.

Najlepsze maszyny do pisania
Mały Remington

Dom Handlowy

Stefan Goniszewski, Bydgoszcz
Gdańska 149 - Tel. 433.**✂ J. Wrzesiński ✂**

Telefon nr. 171.

Węgiel

koks, brykiety, drzewo,
 Bydgoszcz, Marszałka Focha 23-25
 róg Kordeckiego.

Chemiczna
 pralnia i farbiarnia
Z. KOMOROWSKI

ul. Grunwaldzka 141
 skład ul. Śniadeckich 50
 Czyści i farbują wszelką odzież i materiały włókniste. Najstarsze i prędkie wykonanie.
 Niskie ceny.